

Naročnina listu:

Celo leto . . . K 50—
Pol leta . . . „ 26—
Četrt leta . . . „ 13—

Zunaj Jugoslavije:

Celo leto . . . „ 66—

Posamezne številke
na štirih straneh 60 v.

Uredništvo i. upravništvo:
Maribor, Koroška ulica
št. 5. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inserati ali oznanila

se računajo po K 1.80
od enoredne petivrstice;
pri večkratnih oznanilih
popust.

„Straža“ izhaja v pon-
deljek, sredo in petek.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure dopoldne.

71. številka.

Maribor, dne 2. junija 1920.

Letnik XII.

Pomen obiska našega prestolonaslednika.

Minili so dnevi prestolonaslednikovega obiska, zbežali so naglo in lahno kot sen kresne noči. Sedaj lahko obstojimo in premostimo njihov pomen.

Razdrli so pred celim svetom bajko, da Srb, Hrvat, Slovenec so trije bratje, ki so od mladih nog hodili različna pota, se niso nikdar poznali in se sedaj, ko so po težkih in usodnih blodnjah slednjič slučajno prišli skupaj, ne morejo razumeti. Razblinilo se je v nič trjenje, da hočejo Hrvati na lastno stran a Slovenci na lastno ter da bo država vsled tega kmalu zopet razpadla. Slovenci, Hrvati, Srbi niso trije narodi, niti ne troja plemena, so en narod živeč pod tremi imeni. Ta imena so samo politična nazivanja, a ne narodnostna, kakor je politično ime na primer: Kranjska, Stajerska itd. S sprejemom našega kraljeviča smo pred celim svetom glasno izpovedali, kar je bilo že davno poprej najgorečnejše verovanje naših duš: da smo vsi skupaj en narod, ki hoče živeti v lastni, svobodni državi. Nam sovražno časopisje je neprestano širilo po svetu mnenje, da velik del Hrvatov in Slovencev neče nič slišati o zedinjenju s Srbi. Potem zatrjujejo zopet, kako bujno se širi med Jugoslovenci, zlasti med Hrvati in Slovenci republikanska ideja. Celo naši prijatelji med širnim so včasih dvomili, če bo ena struja, ki hoče ohraniti državo in monarhijo, ostala močna dovolj, da se vzdrži na površju. Sedanji dnevi so pokazali, da struje, ki bi bila proti jedinstveni državi in za razcepljenje narodnosti sploh ni. Graški in dunajski listi so izgubili sapo. O tem potovanju ne poročajo niti trohice. Graška „Tagespost“ je našla samo eno kratko notico, katero se ji vredni zdi zabeležiti — samo neko opazko v hrvaškem listu „Hrvat“, kjer se časnikar pritožuje, da se Aleksandrom ni vozil ban, ampak Vesnič. Dunajska „Neue Freie Presse“, ki smatra za svojo posebnost, da prinaša obširna poročila iz tujih držav, nima o tem zgodovinskem potovanju niti vrstice. V isti številki ima pa obširna poročila, o drugače manj pomembnih dogodkih na Češkem in na Poljskem in o popolnoma brezpomembnih zadevah po oddaljenih državah. Vidi se, kako so gospodje osupnjeni. Sedaj vidijo, da so neprestano samo varali sebe in čitatelje, a sedaj ne vedo, kako bi obrnili.

Ta obisk je dokaz našega narodnega in državnega jedinstva, manifestacija pred celim svetom, ki izpodbija vsa sumničenja in natolcevanja separatističnih teženj.

Dalje je navdušeni sprejem našega prestolonaslednika pokazal celemu svetu, da so Hrvati in Slovenci s celim srcem pristali na monarhično obliko

vladavine in je vladarska rodbina Karadjordjevičev v resnici naša narodna dinastija. Naš princ regent si je v poletu osvojil srca vseh Slovencev. V vsaki koči gori v najbolj samotni gorski vasi se govori o njem, o njegovi prijaznosti in močatosti, njegovem dobrem srcu in treznem razumu, kakor se je razodeval iz vsake njegove poteze. Mi imamo narodno dinastijo, ki je zasidrana v dušah našega ljudstva, tuji svet mora to vzeti na znanje kot neoporekljivo dejstvo. Ako bodo naši klevetniki še dalje govorili o prekućijskih težnjah na temelju oblike vladavine, se bodo samo smešili pred celim svetom.

Toda še en pomen ima obisk našega prestolonaslednika:

Naš narod mu je pokazal jasno in krepko, da ne misli več hlapčevati tujim zatiralcem in se ne mara odreči niti pedi naše zemlje. Naše osvobojenje še ni dovršeno, dokler še tretjina našega naroda ječi pod tujim jarmom. To je povedal takoj pri prvem pozdravu predsednik naše pokrajinske vlade dr. Brejce. To je povedala na drugačen način deklica, ki je našemu kraljeviču ob njegovem prihodu v Ljubljano izročila šopek v imenu beguncev in množica izseljencev in beguncev, ki je na tako resen način demonstiral pred svojim vladarjem. Isto so pokazali begunci na podoben način v Celju in v Mariboru. Ta pesem je našla odmev v srcu našega vladarja in izzvenela v en akord. Naš kraljevič je na tako krepko in jasen način, da ni mogoče bolj, pokazal svoje sočutje do neodrešene domovine in zaslužjenega naroda. Rekel je kratko in suho, da pride kmalu čas, ko bodo prebivalci onstran demarkacijske črte ravno tako svobodni, kakor tostran. V Celju je celo jasno povedal, da ta čas ni daleč, je bližje, kakor si mislimo. H gospodični, ki mu je zakričala s ceste: „Živel bodoči rešitelj primorskih Slovencev“, je pristopil ter ji stisnil roko. Italijane so ti nastopi zelo razburili se jeze in protestirajo. Toda naš vladar ni mož, ki bi si dal od drugih predpisovati, kaj mora misliti in govoriti. Merilo njegovih dejanj je samo zavest resnice in pravice. V dnevih, ko je na Laškem naš največji nasprotnik Giolitti, vzel v roke državno krmilo in takoj izastil napram našemu narodu nesramno arogantne besede, je naš vladar napovedal, da obišče naše kraje. Nesramni Lah je dobil odgovor, kakor ga je zaslužil in kakor ga ni pričakoval. Naša moč je v našem ljudstvu in v tesni vezi, ki vlada med ljudstvom in najvišjimi predstavitelji državne oblasti. Če nas hočejo oni razbiti, imamo mi moč, da se branimo. S sprejemom našega prestolonaslednika smo dali

Italijanom odgovor, kakor je bilo zaenkrat potreba, a če ne bo zadostovalo, damo še krepkejšega. Našemu princu regentu za njegov nastop v naši najbolj pereči zadevi jadranskega vprašanja pa najbolj goreča zahvala vseh primorskih izseljencev in celega slovenskega ljudstva.

Na naslov „Marburger Zeitung“ in [mariborskih Nemcev.

Adresiramo te vrstice tudi na mariborske Nemce, kakor je tudi „Marburger Zeitung“ njim namenila svoj članek, v katerem jih hoče informirati o razmerah na Češkem. Toda svoje časnikarske naloge „Marburger Zeitung“ ne vrši nepristransko. Ako poroča o mariborskih dogodkih in razmerah, se lahko vsakdo iz drugih virov prepriča, ali njena poročila odgovarjajo resnici ali ne. Tega pa ne morejo nemški čitatelji „Marburger Zeitung“, ako jim nekdanji „Leibblatt“ Mahnertov in Jahnov poroča o razmerah na Češkem in drugod. V tem slučaju je dolžnost novinarja, da poroča objektivno ali pa da nudi čitatelju poročila iz raznih tudi nasprotnih virov ter prepusti razsodnemu čitatelju, da si sam napravi končno sodbo. Vsako drugačno ravnanje glede razmer v nam oddaljenih krajih je najmanj nepošteno, ker hoče čitatelje zavesti do napačne sodbe. Tembolj se mora obsojati, če novinar ne navede viša svojemu poročilu in špekulira na razsodnost svojih bralcev, kakor je storila „Marburger Zeitung“ v članku: „Das tschechische „Los von Rom“ v št. 137, z dne 22. junija.

Ta članek nima drugega namena, nego mariborske Nemce animirati proti orlovskemu taboru v Mariboru in proti gostom, ki se bodo udeležili tega tabora iz Čehoslovaške. Ali pa s tem koristi mariborskim trgovcem, gostilničarjem itd., dvomimo. Ravno tako dvomimo, če s takim pisanjem koristi mariborskim Nemcem sploh. Zakaj pa „Marburger Zeitung“ svojim čitateljem ne pove, da je Ljudska stranka v čehoslovaški republiki po volitvah druga najmočnejša stranka, močnejša ko vse druge t. zv. „demokratske“? Zakaj ne pove, da bi niti predsednik ne bil izvoljen, če bi ne bila Ljudska stranka zanj oddala svojih 33 glasov? In ali je to samo „Teilerfolg“, če ima Ljudska stranka v republiki 33 poslancev, dočim v avstrijski zbornici ni imela niti enega. Zakaj ne pove, da je na Slovaškem ravno su-

LISTEK.

Brezalkoholne gostilne in brezalkoholne pijače.

(Govoril 13. junija 1920 na občnem zboru „Svete vojske“ Dr. Jos. Somrek).

Kar je pri sadju najimenitnejše, to je sladkor, tega ne najdemo več v zavrelih ali prevrelih pijačah. Zginil je. Razkrojil se je v alkohol in ogljikovo kislino. Alkohol ostane v tekočini in jo naredi opojno in omamljivo, ogljikova kislina pa v obliki nevidnega sopara odide v zrak. Opojne pijače pa brez izjeme zmanjšujejo in slabijo pri človeku one imenitne prednosti, po katerih se odlikuje nad vsemi zemeljskimi bitji. Kjer deluje alkohol, tam pojava jasna za vest, odločna volja in zdrava pamet. Tako poniževalno vplivajo opojne pijače na človeško dostojanstvo, in vendar se še najdejo ljudje, ki se smatrajo zaradi tega za nepresegljive junake, ker znajo ugonobiti mnogo alkoholnih pijač. To pa je za nas najboljši dokaz, da jim peša pamet.

Se le znanstvenemu napredku novejšega doba, zlasti kemiji, se imamo zahvaliti, da dandanes lahko vsako sadje ohranimo tudi v tekoči obliki, torej kot sadne soke dolgo časa. Na ta način imamo v naših pristnih brezalkoholnih pijačah poglavito, človeškemu organizmu predvsem potrebno redilno snov, sladkor.

Poglejmo še natančneje nekatere brezalkoholne pijače, ki se bodo prodajale v brezalkoholnih gostilni.

Jabolčni sok.

Ta se pridela iz raznovrstnih mešanih, zrelih jabolč. Jabolko moramo dobro osušiti, gnjile odbrati, in zmleti. Zmlete stisnemo v stiskalnici. Sok, ki pride iz stiskalnice, precedimo, segrejemo do 75 stopinj Celzija in se v steklenicah dobro zamaši. Tak sok ima od 10 do 14% sladkorja. Piti ga je najbolje pomešanega z nekoliko sveže ali kisle vode.

Grozdni sok.

Naša prelepa okolica, zelene Slovenske gorice, pridelava vsako leto mnogo zlatih sadu vinske trte. V vsakem polovnjaku grozdnega mošta je 40—60 kilogramov sladkorja ali v litru 140—200 gramov. Kakor hitro pa grozdni sok zavre, gre ta sladkor v izgubo.

Spremeni se v alkohol, deloma pa izpuhti kot ogljikova kislina. Stotine vagonov grozdnega sladkorja izgubi ljudska prehrana, če pustimo grozdni sok zavreti v vino. Pri sedanjem pomanjkanju sladkorja bi pač zelo potrebovali ves ta grozdni sladkor. Lahko bi ga imeli in uživali po vseh družinah, ako bi konserverjali grozdni sok ali mošt in ga obvarovali vretnja. Ta grozdni sok je imenitna, okusna, ob enem pa tudi redilna pijača. Koristna je zdravemu kakor bolnemu, ženi kakor otroku. Vino pa ni redilno, je pogubljivo mladini in ne koristi starejšim, pač pa škoduje vsem, ki ga uživajo nezmerno. Grozdni sok bi v resnici krepčal viničarja pri njegovem napornem delu, pa tudi obilno poplačal mnoge skrbi gospodarskemu lastniku vinograda. Grozdni sok je stvarno mnogo več vreden kakor vino.

Razen sadnih in grozdnih sokov moramo še v naših krajih upoštevati sok iz malin, borovnic in iz

grozdčja ali ribežlja. Pa ti sadeži po naravi nimajo toliko sladkorja, kakor jabolke ali grozdje. Zato jih je treba sladkati. Potem so pa tudi izborna pijača, ki res krepki in odvzame jezo.

Kaj vam hočem nadalje z besedami priporočati brezalkoholne pijače. O njih vrlinah se lahko danes že sami prepričate. Naše delavne gospe in gospodične so vam za danes priskrbele pristnih sadnih sokov za poskus. Ponudile vam bodo jagodni sok, jabolčni sok, malinovec, borovničar, sok iz grozdčja, črešnjek sok in skrivnostno sestavljeno Malinado, ki ima pa vsebi samo pristne soke.

Prvi poskusi vas bodo dovedli do spoznanja, da abstinentje lahko uživajo mnogo okusnejše in finije pijače, kakor jih imajo na razpolago alkoholne krčme. Pa tudi cene ne bodo višje, ako se točijo v obilnejši meri. Kar jih pa danes dražje plačate, gre pa v korist našega prepotrebneega protialkoholnega društva „Sveta vojska“.

Slišali ste kratko označiti brezalkoholne gostilne, spoznali ste vrline brezalkoholnih pijač in kaj vam preostane, kakor, da se vsi združite in podpirate naše protialkoholno društvo. To deluje nesebično, vrši važno kulturno delo za blagor našega ljubljeneega naroda. Zato vas vabim, da pristopite mnogoštevilno kot njegoviudje, da bomo tako z združenimi močmi lažje dosegli vzvišen namen, goliti treznost, ohraniti naš narod krepke in čvrste, ki bo sposoben veseliti se prostosti, ki smo jo dosegli v svoji novi državi, nadpolni Jugoslaviji. Boj napovemo alkoholu! Zmagali pa bomo po brezalkoholnih gostilnah in brezalkoholnih pijačah. To je za enkrat naš program v blagor ljubljeneega nam naroda in lepe naše domovine!

rovo nastopanje Sokolov, liberalnih učiteljev in uradnikov povzročilo mržnjo proti takim „osvoboditeljem“ Da so med Ljudsko stranko monarhisti? Zakaj ne pove „Marburger Zeitung“, da so jih v Pragi nekaj zaprli, a niti enemu niso mogli dokazati monarhistične propagande. Morali so jih takoj izpustiti na svobodo. — In ako je po mnenju „Mbg. Z.“ Katoliška stranka na Češkem tako brezpomembna, zakaj jo demokratski in socialistični listi in stranke tako preganjajo? Stranka, ki nima bodočnosti, se prezira! Zakaj demokratska „Mbg. Z.“ ne pove, da so v republiki sicer vse privilegije, kakor plemstvo itd. odpravili, a so za socialistično in agrarno stranko uvedli nov nepravilen in uzurpiran privilegij, da jima druge stranke niso enakovredne! O razmerah med katoliško Cerkvijo in Habsburžani po belogorski bitki piše „Mbg. Z.“ popolnoma nezgodovinsko, torej neresnično! Isto velja glede versko-narodnega gibanja. Dasi smo drugi že davno čitali, da je papež dovolil češko liturgijo, pita „Mbg. Z.“ z neresnično vestjo, da bo papež komaj dovolil češko liturgijo. Cemu tako farbat čitatelje? Kako je potem informiran bralec, ki čita samo „Mbg. Z.“? Sicer bomo o versko-narodnem gibanju na Češkem še pisali po 6. juliju.

Svetovali bi „Marburger Zeitung“, naj se namesto napačnih informacij o razmerah na Čehoslovakijskem bolj briga za razmere med mariborskimi Nemci, ki so bliže nego Katoličani na Češkem. Koliko zaslug bi si pridobila, če bi med mariborskimi Nemci širila in utrjevala državno misel in zavest,

kakor je to njen prvi urednik obljubil. Tukaj ima dovolj hvaležni delokrog in ji ni treba segati po stvarih, katerih ne pozna.

Ali misli „Mbg. Z.“ še sedaj, da ima geslo „proč od Rima“ še toliko pristašev kakor nekdanj, ko je uvodne članke v „Mbg. Z.“ pisal hujšaka Mahnert in odpadnik Jahn? Ali hoče koketirati z mariborskimi protestanti in odpadniki na račun zgodovinske resnice in katoliške Cerkve?

Toliko smemo in moramo zahtevati od „Mbg. Z.“, da svojih čitateljev o katoliških rečeh napačno in neresnično ne informira, z očitnim namenom, da pri njih že vnaprej diskreditira orlovski tabor v Mariboru. Sploh je sumljivo, da demokratje nočejo pripustiti objektivnih, nepristranskih informacij. Ali se resnice in objektivne sodbe boje? Dr. Watsonu (Scotu Viatorju) so demokratje na Hrvaškem zabranili informirati se pri drugih strankah. Ali hočejo s tem zakriti resnico? Nič ne pomaga, če „Mbg. Z.“ še tako grdo in nehvaležno piše o Scotu Viatorju, velikega prijatelja Jugoslovancov. Poskrbeli bomo, da tozadevno številke „Mbg. Z.“ pride v roke Scotu Viatorju samemu, da si bo mogel ustvariti lastno, objektivno sodbo. Sicer pa bo obveljalo geslo na grbu čehoslovaške republike: „Pravda zvizezi — Resnica bo zmagala!“ To si naj „Mbg. Z.“ dobro zapomni. Zasedovali bomo tudi v bodoče, kako ta list služi slovanski stvari med Nemci.

Pristaš „Ljudske stranke.“

Politične vesti.

Jugoslavija.

Na povratku regenta iz Slovenije v Beograd je bil naš kraljevič sprejet na vseh postajah z isto prisrčnostjo, kot ga je pozdravljala naš trobarski narod pri pohodu na prvi poset Hrvatske in Slavonije.

LDU Ljubljana, 30. junija. Predsednik deželne vlade za Slovenijo dr. Brejc je prejel iz Beograda nastopno brzojavko, datirano z dne 30. junija zjutraj: Njegovo Visočanstvo regent Aleksander je došel v svojo prestolico in vzradoščen nad sprejemom v beli Ljubljani in po vseh krajih mile mu Slovenije, po kateri mu je sreča naklonila potovati pri tem njegovem prvem pohodu. Njegovo kraljevo Visočanstvo mi je blagovolilo naročiti, da se vam v njegovem imenu zahvalim za sijajni sprejem v glavnem mestu Slovenije, ki bo ostal nepozaben njegovemu spominu. — Predsednik ministrskega sveta dr. Mil. Vesnić.

Regent Aleksander se je zahvalil v posebni brzojavki banu za ljubki sprejem v Hrvatski ter Slavoniji.

Bivanje in prisrčnega sprejema regenta Aleksandra v Hrvatski in Slavoniji ne smemo smatrati samo izrazom naše jugoslovanske navdušenosti za našega mladostno preizkušnega vladarja, ampak ta obisk bo tudi vplival odločilno glede mišljenja naših sosednih držav, katerih časopisje je vedno pisarilo o državi nevarnih preprih med Srbi, Hrvati in Slovenci. Obisk našega kraljeviča v osredju in ob meji naše države je jasno dokazal celemu svetu, da smo Srbi, Hrvati in Slovenci eden narod pod kraljevim žezlom skupnega vladarja, kateremu je pač iz dna duše udana celotna Jugoslavija.

Naši poslanci so odpotovali v Beograd, da nadaljujejo parlamentarne seje in razprave o volilnem zakonu, državnem proračunu, končnoveljavni rešitvi valutnega vprašanja, državnih dolgov in centralizaciji finančne administracije.

Napram kancelarparagrafu vlada i med demokratskimi vrstami od prvotnega nastopa demokratov za udeležitev tega zakona do danes čudno mnenje. Slišimo vest, da nameravajo nastopiti demokrati sami proti zakonitvi kancelarparagrafa, ki bi znal izpodbiti zadnje podpornike slovenskega liberalizma na deželi med učiteljstvom.

Državne sekvestre. Pravosodni minister je poslal parlamentu zakonski predlog, potom katerega bi se naj postavilo imetje neprijateljskih držav pod sekvester. Dokler ta predlog ne bo uzakonjen, bo urejeno to vprašanje z začasno naredbo, ki je že podpisana od prestolonaslednika.

Italija.

Notranjepolitični položaj v Italiji postaja vedno bolj zamotan, kajti krvavi izgre di, pobune, stavke itd. so na dnevnem redu. K temu še pa pridejo vojaški neuspeli v Albaniji, kjer se Albanci podili Italijane pred sebo kot zajce in nih pred utrjeno Valono se Italijani niso mogli ustaviti. V Anconi je izbruhnila nevarna revolucija, kateri se pridružuje vojaštvo.

Valona padla. Iz Skadra se brzojavlja, da so albanski vstajši imeli pred Valono hude boje z Italijani, so naskočili Valono, jo zavzeli ter zajeli italijansko posadko. Tudi se je že pričela vstaja proti italijanskim četam v Skadru in je pretrgana zveza med italijanskimi četami v Skadru in onimi v Sr. Ivanu Medovanskem.

V seji italijanske zbornice so socialistični poslanci predložili dnevni red z zahtevo, da italijanska vlada odpokliče svoje vojaštvo iz Valone. Pri tej priliki je izjavil ministrski predsednik Giolitti: Najprej izjavljam, da vlada ne bo poslala nobenih čet več v Albanijo, in drugič, ko sem bil jaz ministrski predsednik, sem bil vedno mnenja, da ni

treba, da bi v Albanijo pošiljali svoje čete Avstrija ali Italija in da bi bilo najbolje, ako prepustimo vzdrževanje politične svobode v Albaniji albanski glavi. Tako pa je Albanija danes torišče meščanske vojne in je ogrožena od vseh strani. Mislim, da ni potreba, da se Italija odreče vsem mandatom in protektoratu nad Albanijo, ker bi ta okolnost utegnila povzročiti veliko nezadovoljnost Albancev. Albanija je strategična točka, ki bi bila za nas zelo opasna, ako bi se nahajala v rokah države, ki je nam neprijateljska. Italijanska vlada zagotavlja, da Albanije ne bo zavzela nobena druga država. Kadar bo Albanija solidno organizirana, tedaj bo Italija poizkusala (!) doseči z njo sporazum glede vprašanja Valone. — V imenu socialistov je izjavil poslanec Modigliani, da je zadovoljen z zagotovitvijo, da vlada ne bo pošiljala čet v Albanijo, ne ugaja mu pa, da se od dneva do dneva odlašajo izpraznitev Valone. Še predvčerajšnjim je vlada sklenila, da se odpelje baron Aliotti kot pooblaščen minister v Albanijo v svojstvu poslanika italijanske vlade, da v Tirani z albansko vlado uredi vsa vprašanja, ki se tičejo sicer italijanskih interesov v Albaniji. Aliotti je znan kot velik prijatelj Giolittijev. Na ta način meni laška vlada, da bo dosegla mir z Albanci. Z ozirom na vest, nanašajočo se na Aliottijevo odposlansko javljanje AGENZIA Stefani: Pooblaščen minister Aliotti je sinoči odpotoval v Albanijo.

LDU Rim, 30. junija. Socialistična poslanka Roberto in Flora sta predložila seji zbornice nastopni dnevi red: 1. Zahteva se konstituiranje skupnega republikanskega ustroja zbornice. 2. G. Viktorju Emanuelu (italijanskemu kralju) naj se dovoli rok 8 dni, da vrne italijanskemu narodu vse premičnine in nepremičnine svoje imovine, ki so nezakonitim potom prešle v njegovo posest. Ta predlog, čeprav nima posebno resnega značaja, vendar kaže današnje razpoloženje v Italiji.

Francija.

Med Francijo in Vatikanom je dosežen na podlagi pogajanj sledeči sporazum: Vatikan se ne bo vmešaval v francoske notranje politične razmere in se bo držal zakonov glede verskih dogovorov.

Turčija.

Turčija je predložila pariški mirovni konferenci odgovor na mirovno pogodbo, kateri obsega 40 strani. Turčija priznava novo nastale države kot Poljsko, Jugoslavijo, Čehoslovaško, Sirijo, Palestino, Mezopotamijo, Armenijo in Hedžas, zahteva pa, da ostane Vzhodna Tracija pod turško oblastjo, ter da grške čete zapuste Smirno in sosedno ozemlje.

Rusija.

Novejša poročila javljajo, da so Poljaki ustavili boljševiško ofenzivo in dosegli napram sovjetskim četam nove vspehe.

Dnevne vesti.

Čenjenim narečnikom in čitateljem! Ker naše uredništvo in upravnništvo še vedno prejema veliko pismenih vprašanj za pojasnila v tej ali oni zadevi, ne da bi bila pismenemu vprašanju priložena znamka za odgovor, opozarjamo vnovič, da na vsaka taka pismena vprašanja, katerim ni bila priložena znamka za odgovor, ne bo dalo naše uredništvo in upravnništvo nobenega odgovora.

Dejeuner je bil prirejen za 110 udeležencev v veliki dvorani Narodnega doma. Pred vhom v Kopalniški ulici je bil lep baldahin in na pragu cvetje. Spalir pred vhom so tvorili Sokoli, na stopnicah in v vestibulu Sokolice. Dvorana je bila okusno ozaljšana z zelenjem. Oder je bil pokrit z rdečo tkanino, katero so odspodaj zakrivala zelene rastline. V sredi je bila slika kralja Petra I. Mize so bile postavljene

v podobi grške črke p. Princ regent je sedel pod sliko svojega očeta. Njemu ob desni ministrski predsednik Vesnić, na levi knezoškoč dr. Napotnik, nasproti predsednik deželne vlade dr. Brejc. Ob 13.43 se je pripeljal burno pozdravljen princ regent. Obed je trajal do 15ih. Sestavljen je bil iz 1. postrvi z majonezo, 2. pastete, 3. telečje pečenke, 4. močnate jedi, 5. sladoleda, 6. črne kave. Pilo se je 1. istrsko, 2. štajersko vino in 3. šampanjec. Posebno se je opazilo, da so mnogi pili vodo. Napitnic ni bilo. Med obedom je na galeriji na desni strani pela Glasbena Matica (moški zbor) slovenske narodne pesmi. Na levi strani galerije je svirala godba. Princ regent je večkrat ploskal. Regent je poklical med obedom k sebi mladega Sokoliča, ki je z drugimi stal na straži pri vhodu v dvorano in se je precej časa z njim pogovarjal. Od Glasbene Maticе sta proti koncu obeda (ob 14.50) pripeljala dvorni maršal in vodja okrajnega glavarstva dr. Lajnsič deputacijo, sestoječo iz gospe notar Ašičeve in gospoda sod. svet. P. Deva in prof. Majeena pred princ regenta, ki je vpisal svoje ime v knjigo Glasbene Maticе. Serviralo se je z veliko preciznostjo, tako da je bil obed pravočasno dokončan. Ob 15ih je princ regent s svojim spremstvom pozdravljan od gostov zapustil dvorano.

Nastop prebivalcev iz neodrešenih krajev pred našim prestolonaslednikom. Prebivalci iz neodrešenih krajev so pozdravili svojega kraljeviča skupno na Glavnem trgu, na prostoru med Veliko kavarno do pomnika Matere Božje, nasproti magistratu. Pred njimi je vihrala velika trobojnica, ovita s črnim florom. Obklečeni so bili žalno, s črnimi trakovi. Na veliki tabli se je bliščal napis: „Neodrešena domovina.“ V imenu neodrešencev so šli k prestolonasledniku v deputaciji: prof. Josip Ribarič, prof. Viktor Cotič, dijak Rybar in pismonoša Ivan Dekleva. Z njimi v zvezi je bila deputacija Jugoslovanske Maticе, kjer so bili: dr. Ferd. Müller, gđc. Ježovnikova in dr. Leopold Lenart. Prof. Ribarič je nagovoril prestolonaslednika: „Visočanstvo! Prišli smo v imenu sinov neodrešenega dela domovine, da se vam tudi tukaj, kot simbolu naše svobode poklonimo. Krepke besede, ki ste jih izrekli v Zagrebu in v Ljubljani, bodo močno odmevale po vaseh, trgih in mestih zasedenih krajev. Z njimi bo drug krepil druga, brat brata, sestra sestro, matere jih bodo šepetale svojim otrokom, vsi skupaj pričakujejo trenotka, ko vas sprejemo v svoji sredi kot osvoboditelja kraljeviča Matka.“ Prestolonaslednik je pazljivo poslušal, vprašal, koliko je beguncev v Mariboru, in ko se mu je pojasnilo, da nad 5000, se je začudil in vprašal, kakšnega poklica so. Stavil je še nekaj drugih vprašanj, potem se pa zahvalil za pojasnila. Pred odhodom ga je na kolodvoru gospa Zora Ribaričeva nagovorila: „Sprejmite ob odhodu iz Maribora pozdrav in značiskrene ljubezni onega naroda, ki ob sumljenju soč občutju burje nad Krasom, od Ziljske doline pa do Jadrana sanja o svobodi in s hrepenenjem pričakuje svojega kraljeviča, ki ga bo s krepko roko privel k edino pravi materi Jugoslaviji.“ Poleg nje stoječi ček Cotičev Radko in Vacacova Jelica sta mu pa izročila šopek cvetlic, ki je bil ovit z žalnimi trakovi, uvezenimi imeni glavnih neodrešenih krajev. Lepo delo so izvršile gospodični Tomažičevi in Ulčakarjeva z veliko požrtvovalnostjo. Regent je poljubil otroka in se zahvalil za spomin. Dodam še sledeči dogodek: Ko je šel princ regent s spremstvom v Narodni dom k dejeunerju, zakliče gđc. Draga Ulčakarjeva: „Živel bodoči osvoboditelj primorskih Slovencev!“ Prestolonaslednik se obrne k nji ter ji stisne roko.

Sprejem regenta Aleksandra v Konjicah. Med pokanjem topičev in zvonjenjem zvonov se je regent Aleksander na Petrovo ob 12. uri pripeljal v Konjice. Na sredi trga na lepo ozaljšanem prostoru ga pričakovala šolska mladina, duhovščina na čelu arhidiakon Hrastelj, uradi, Katoliško politično društvo, Citalnica, Dekliška zveza. Orel, Sokol, Učiteljsko društvo in nebroj ljudstva. V imenu trga je pozdravil regenta dr. Prus, nakar mu je regent podal roko. Nato si je regent dal predstaviti duhovščino, zatem zastopnike uradov in društev. Z vsakim se je ljubeznjivo razgovarjal in podal roko. Ko ga je še pozdravila mladina, se je regent med navdušenimi živimi klici odpeljal proti Slov. Bistrici.

Rodoljubom. Bliža se 12. julij, Petrov dan, največji vojaški praznik. Stari običaji zahtevajo od vsakega državljanca, da žrtvuje za ta dan kako malo, kost v prid našega moštva, da bi se temu zamoglo ta dan nuditi kak priboljšek. Obračam se na p. rodoljube, da se temu pozivu odzovejo. Hvaležno sprejema vsaka količina živil, pijače in denarja. Pa cenjeni darovalci ne bodo imeli nikakih težkoč pri pošiljanju daril, prosim, da se podpisanege o nam ravnanem daru obvesti. Za prevoz daril se pobri podpisani sam. Imena darovalcev in vsaka količina se razglasi v časopisih. Za garnizijo Maribor: I. tendant 45. pešpolka, kapetan Rakuša, telef. št. 18.

Koroško predavanje. Opozarjamo še enkrat, bo danes zvečer v veliki dvorani Narodnega doma predavanje o Koroški. Začetek ob 7. uri. Predavatelj iz Velikovca. Naj pride, kdor more!

Naš narod pri plebiscitni komisiji v Celovcu. Generalni tajnik in načelnik našega urada pri plebiscitni komisiji Bruno Hugo Stare se je podal v spremstvu naše misije, dr. Rudolfa Steinmetz-Soldskega ter Jankota Mačkovška z uradnim osposobljenjem v Celovec k plebiscitni komisiji.

Naše meje. Tekom mesca julija t. l. bodo sklepu pariške mirovne konference poslane na posamezne komisije za končnoveljavno določitev ših državnih mej. V teh komisijah bodo zastopniki vseh vevlasti in prizadetih držav.

Jugoslovanska Matica. V nedeljo kdor more: na Pohorje, k St. Lovrencu, kjer se z veliko narodno slovesnostjo ustanovi podružnica Jugoslovanske Matice.

Ustanovitev Jugoslovanske Matice in železniška ugodnost. V nedeljo dne 4. julija ob priliki ustanovitve podružnice Jugoslovanske Matice v Sv. Lovrencu na Pohorju vozi iz Maribora gl. kol. do Sv. Lovrenca n. P. in nazaj oseben vlak štev. 449 z odhodom iz Maribora gl. kol. ob 7. uri 40 min. — Za povratek vozi isti dan iz Sv. Lovrenca n. P. do Maribora gl. kol. vlak št. 448 z odhodom iz Sv. Lovrenca n. P. ob 23. uri. Pri tem vlaku je dovoljen 50% popust voznih cen 3. razreda osebnih vlakov. Cena voznega listka 3. razreda Maribor gl. kol. — Sv. Lovrenc n. P. za tja in nazaj je: 8 kron.

Neugodne železniške zveze na Koroškem ovirajo ves tujski promet, osobito turizmo. Iz Velikoveca vozi vlak v Železno Kaplo še jutraj okrog 7. ure, dočim nima vlak iz Maribora ob 10. uri nikake zveze, kajti drugi vlak vozi šele ob 5. uri popoldne v Kaplo. To je čudna upeljava. Istotako mora odpeljati iz Kaple v Velikovec že ob 2. uri popoldne, da vjame vlak v Maribor, ki odpelje okrog 4. ure iz Velikoveca ter stoji v Spodnjem Dravogradu samo — eno uro. Zakaž je vozni red tako pametno sestavljen, ne ve menda nihče. Umetno bi pač bilo, da se ustreže potujočemu občinstvu in, da se omogočuje poset Savinjskih Alp, upeljava dopoldanskega vlaka iz Velikoveca v Kaplo (kakor je bilo druga leta) in kasnejši odhod iz Grabstajna, vsled česar bi bil tudi omogočen kasnejši odhod iz Železne Kaple. V Kapli pa ne bi škodilo, ako bi bil na kakem prostoru razviden vozni red teh par vlakov. Torej prosimo odpomoči.

„Naprej“ za volilno pravico Nemcev. Včerajšnji „Naprej“ v uvodniku obsoja določbo v § 9 načrta volilnega zakona za konstituant, da se oni prebivalci našega kraljestva, ki imajo opejsko pravico za svoje nacionalne države, ne smatrajo za državljane v smislu tega zakona in se jim — ker imajo volilno pravico samo državljani — odreka volilna pravica. Posebno protestira proti temu, da bi bili izključeni od volilne pravice oni, ki pripadajo po plemenu in jeziku eni izmed sosednjih držav (§ 80 mirovne pogodbe z Nemško Avstrijo). To določbo imenuje „nasuje naših hujše vrste, ki bo oropalo naše (socialdemokratsko) delavstvo v množinah volilne pravice... Zlasti delavstvo na severnih mejah Slovenije mora protestirati ogorčeno proti temu aktu.“ Nemškemu socialističnemu delavstvu v Mariboru in na Koroškem, ki je ravno zadnje čase prineslo dovolj dokazov, da je naša država skrajno sovražna in nevarna, naj torej sedaj da država sama v roke orožje, katero bo nemško socialistično delavstvo gotovo rabilo proti državi?! Dr. Korošec se je že 7. aprila na zboru zaupnikov Slovenske ljudske stranke o tem izjavil: „Ali bomo mi Nemcem in nemškutarjem dali vse one pravice, katere imamo mi Jugoslovani, že sedaj, ko ustanavljamo našo državo, ko polagamo temelje naši novi državi? Kako si mi zgradimo hišo, to je naša stvar. Mi nikakor ne mislimo pri tem na njihovo staro načelo, ki ni krščansko in ki trdi, da so narodi dvojne vrste: Herrenvölker in Herdenvölker, da so gospodski narodi in narodi nižje vrste. Mi tega ne mislimo. Mi samo mislimo, da sedaj, ko udarjamo temelje naše države, da jih udarjamo sami. Ko se gradijo železnice in mostovi, se tudi ne kličejo tuji inženirji, ki niso zanesljivi. Kako bo potem, ko si bomo enkrat hišo zgradili, o tem bomo še govorili. Udeleževali se bodo lahko zakonodajstva kakor vsak drug državljani.“ Zaradi varnosti lastne države je torej upravičeno, da Nemci ne dobe volilne pravice v konstituant. S tem se jim ne godi nikaka krivica. Saj imajo Nemci, ki si lahko volijo državljanstvo (nemškoavstrijsko ali jugoslovansko) s tem začasno itak eno pravico več kot mi drugi jugoslovanski državljani. Ali je potem krivica, če se Nemcem zato na drugi strani začasno ena pravica manj da?

„Nova Doba“ prerokuje. Celjska „Nova Doba“ je zašla že zopet med preroke; prerokuje namreč našima listoma „Straži“ in „Slovenskemu Gospodarju“ skorajšen propad. Na preroke besede tega novorojenega deteta sicer za sedaj ne maramo odgovarjati, ugotovimo samo dejstvo, da je „Nova Doba“ že večkrat naredila bankerot pod različnimi firmami z mnogobetajajočimi napisi, kakor: „Domovina“, „Narodni Dnevnik“, „Narodni List“, liki žid, ki spreminja po vsakem konkurzu svojo firmo. O usodi „Nove Dobe“ pa bodo odločile prihodnje volitve, potem bo sporočila „Straža“: Requiescat! za vedno! Na svidenje v Delfih, a jo ljudski obsodbi pri volitvah.

List „Deutsche Grenzwaacht“ v Jugoslaviji prepovedan. Ker je ta v Gracu izhajajoči listič pisal skrajno strupeno proti naši državi, je vlada zdaj prepovedala istemu pot v Jugoslavijo.

Ustanovitev izobraževalnega društva, dramskega in orlovskega odseka pri Sv. Tomažu pri Ormožu se je vršila 20. junija. Ob 10. uri je slovesno sprejela domača Mladeniška zveza po svojem predsedniku ljutomerske Orle. Za tem se je vršila slovesnost v cerkvi. Cerkevni govor je imel domači g. župnik Zemljič, ki je stavil v krasnih besedah sv. Alojzija kot vzgled za našo mladino, zlasti Orle. Po sv. maši se je zbrala ogromna množica ljudstva pred župniščem, kjer se je vršilo zborovanje. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik Mladeniške zveze Jos. Munda. Za tem so govorili: predsednik ljutomerskega orlovskega okrožja br. Novak ter z živo besedo narisal boje, ki jih je imela prestatati orlovska organizacija; toda če bomo delali vsak na svojem mestu in po svojih močeh, se bo razvila orlovska organizacija v mogočno armado, ki bo stala trdno kot hrast v boju s svojimi nasprotniki. Nastopili so še: načelnik

ptujskega orlovskega okrožja br. Stamberger iz Središča, predsednik srediških Orlov br. Ploh, deželni poslanec Meško, član velikonedeljskega Orla br. Krambonja, zastopnik mariborskega orlovskega okrožja br. Avsenak, vlč. g. provizor od Velike Nedelje Meško odposlanec izobraževalnega društva na Polensaku in Tomaž Zmave od Sv. Tomaža. Žal, da njihovih prelepih govorov, posebno onega g. Meška s Polensaka, ne moremo objaviti. Po volitvi odborov je zaključil predsednik zborovanje. — Popoldne je pokazal ljutomerski Orel svojo spretnost pri telovadbi s sodelovanjem svetinjske godbe. Mladeniška zveza pa je uprizorila igri „Izgubljeni sin“ in „V ječi.“ Cela slavnost je trajala do večera. Polni svetega navdušenja so se razšli za orlovsko misel vneti fantje. Zdaj pa na neumorno delo za vzvišene orlovске ideje. Bog živi!

Nesreča v Savinjskih Alpah. Dne 26. junija je šla med raznimi drugimi izletniki družba iz Celja, obstoječa iz petih sorodnikov, iz Okrešlja na Kamniško Sedlo. Na povratku se je pod strmimi stenami Brane, kjer je navadno strmo snežišče, izpodrsnilo med. Walterju Jossek, kateri se je peljal po snežišču prilično 20 m, potem po prodišču 50 m in nadalje po drugem snežišču do 100 m. Ko je konečno, po trebuhu in z glavo navzdol se peljujoč, treščil ob skalo, je obličal. Ko je nesrečnega izpodrsnilo, spodbil je svojo pod njim idočo soprogo, ki se je pa srečno na koncu snežišča ustavila ter je zamogla sama še nadaljevati pot. Na Okrešlju navzoči načelnik Savinjske podružnice SPD g. nadučitelj Kocbek ter njegov zet g. Karče sta slučajno opazila nesrečo ter se podala takoj s pastirjem in drugimi na Okrešlju se nahajajočimi na mesto nesreče. Ponesrečenca se je preneslo od snežišča na Okrešelj, med tem so že prišli po načelniku naročeni nosači iz Logarske doline, ki so ga še isti večer, prenesli v Piskernikovo zavetišče in naprej v Solčavo. Med nošnjo čez Slap pod Rinko je izdihnil. Na Okrešlju ga je povezal g. Rotter iz Maribora in obenem tudi njegovo ponesrečeno soprogo, katero je drugi dan tudi peljal do Piskernika. Od mesta, kjer se je nesreča pripetila, je človekoljubno pomagala družba izletnikov iz Soštanja. Pohvalno moramo omeniti naše vrle prebivalce Logarske doline, ki so se na nujni poziv g. načelnika takoj odzvali ter so v obdobju kratkem času prihiteli na Okrešelj in opravili svoje človekoljubno, samaritansko delo. Vsi navzoči izletniki in domačini so obžalovali gorsko nesrečo. Vzrok ponesrečenja je v prvi vrsti pripisati neturistični opravi ponesrečenca v salonskih čevljih, ker mora imeti za take ture v sedanjem času, ko je toliko strmih snežišč, vsak turist dobro podkovane čevlje in cepin. Torej, turisti, bodite previdni, zlasti na snežiščih!

Hudo prizadeta občina. V nedeljo dne 22. junija je toča hudo potolkla vse kmetijske pridelke v občini Rače. Uničeno je vse. Ubogi ljudje si bodo morali za drag denar kupovati živila. Teden pozneje je pa izbruhnil požar pri Jožetu Lašiču v Račem in upepelil vsa gospodarska poslopja s senom in žitom. Da požar ni upepelil še več poslopij, se je zahvaliti požarnim brambam iz Rač, Podove, Framu in Hotinjevi, katerim gre vsa hvala in priznanje za požrtvovalno delo pri gašenju. Nagla pomoč za prizadeto občino je nujno potrebna!

Silno neurje v Zagrebu. Dne 27. junija je videl Zagreb in okolica zelo silno neurje. Nad mestom se je utrgal oblak in povodenj je poplavlila vse ulice, zalila kleti in prilična stanovanja. Povodenj je razdrla več kanalov. Toča in vihar sta uničila sadne vrtove polja in vinograde. V Zagorju je neurje uničilo polja in vinograde, od koruze so ostala samo debela, od vinogradov pa samo kolje. Padala je za pest debela toča. Mnogo ptic, perutnine in zajcev je ubila toča. Gaji in gozdovi so kakor okleščeni. Škoda znaša na milijone.

O brežiškem poštarju Lichteneggerju, oziroma po novejšem pravopisu Lihtenekerju, nam je došlo v zadnjem času od več strani Posavja veliko pritožb. Mož se briga za vse mogoče stvari in zadeve, samo za svoj urad ne, v katerem ga ni skoraj nikdar videti. Za danes mu še prizanesemo in mu prijateljsko svetujemo, naj bo lepo miren in tih, naj prejkoprej odstrani črno-rumeni okrasek poštnega nabiralnika, naj v najkrajšem času priskrbi nov poštni pečat, sicer bomo neusmiljeno objavili dovolj nabrane gradiva in ga priporočali poštnemu ravnateljstvu. Naše dopisnike pa prosimo, da nam pošljejo o tem vzornem Jugoslovancu (!) zanesljive in točne podatke.

Za dijaško kuhinjo v St. Janžu na Dravskem polju. Na gostiji Fr. Lah s Terezijo Fric, ki je bila dolgoletna cerkvena pevka iz vrle narodne hiše v Prepolah, so darovali svatje za dijaško kuhinjo 130 kron. Blagim darovalcem pristrčna zahvala, novoporočencema pa želimo obilost blagoslova božjega!

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zateu tudi v pretekli dobi ni bilo nobenega popraševanja po tujem hmelju in so bile cene, ki so se gibale med 5000—5300 kron za 50 kilogramov le na papirju. Zveza hmeljarskih društev v Zateu je sklenila, da bo letos plačevala za obiranje hmelja 1 K 80 v za 1/4 hl nabranega hmelja.

Borza. LDU. Curih, 30. junija. Devize: Berlin 14.30, Holandija 195.75, Newyork 349, London 21.78, Pariz 45.20, Milan 33, Bruselj 47.50, Kodanj 90.25, Stockholm 121.50, Kristijanija 94.75, Madrid 91, Buenos Aires 230, Praga 12.85, Zagreb 7.40, Budimpešta 3.60, Varšava 3.90, Dunaj 3.83, avstrijske žigosane krone 3.90. — LDU. Dunaj, 30. junija. Amsterdam 5800, Berlin 438.50, Curih 27.90, Kristijanija 2700, Kodanj 2500, Stockholm 3225, valute: nemške marke 434.50, romunski lei 320, bolgarski lev 15

280, švicarski franki 2765, francoski franki 1200, italijanske lire 900, angleški funti 580, ameriški dolarji 145, carski rublji 220; tečaj v prostem prometu: Zagreb 210—232, Budimpešta plačilo v denarju pošne hranilnice, ali madžarskih žigosanih kronah in madžarske žigosane krone 95—105, Praga 383—383, Varšava in Krakov 106—122, čehoslovaške krone petišočaki in manjši bankovci 364—384, jugoslovanski dinarji 850—900.

V Jarenino!

V enem najlepših krajev Slovenskih goric, v Jarenini, bo prihodnjo nedeljo, dne 4. julija, tabor Orlov. Popoldne cerkvena slovesnost in velik shod na prostem. Popoldne nastop Orlov in Orlic iz Maribora ter velika ljudska veselica. Mariborčani in okoličani, vsi v Jarenino! Pešhoda dobri dve uri!

Mariborske vesti.

Nov odvetnik v Mariboru. Odličen pristaš naše stranke dr. Alojzij Juvan, dosedaj koncipijent pri dr. Josip Leskovarju, je dne 1. julija otvoril svojo lastno odvetniško pisarno v Mariboru v hiši Aleksandrova (prej Tegetthoff-ova) cesta št. 18., I. nadstropje, kjer je bil poprej pogrebni zavod. Dr. Juvan našim soimšljenikom toplo priporočamo. — Odvetnik dr. Josip Leskovar ima sedaj svojo odvetniško pisarno v hiši pred sodno o. Sodna ulica št. 12, I. nadstropje.

Regent Aleksander v filmu. I. Mariborski bioskop v Aleksandrovi cesti bo prinesel v soboto, dne 3. julija, krasne slike o regentovem potovanju po Hrvatskem in svečanost v Zagrebu, pozneje pa slike o potovanju po Sloveniji.

Mariborski mestni kino, katerega je do sedaj vodil in shranjeval njegov izkupiček Nemeš g. Gust. Siegel, je prevzela mestna občina sama. Seve „Marburgerica“, ki baje piše po izpovedi ministra Kukovca regentu v jugoslovanskem smislu, se peha na vso moč, da bi dobil kino zopet Nemeš Siegel. Mestna občina, katero je dovedel soustanovitelj „jugoslovanske“ „Marburgerice“ g. Viljem Pfeifer na rob finančnega propada, bo imela z mestnim kinom dobiček, da si bo vsaj nekoliko opomogla. Denarja, katerega je poprej shranjeval Nemeš Siegel, ne privoščijo „Marburgerice“ mestu, ampak rajši Nemcu, ki je bil ljubček g. Pfeiferja. Gospodje krog „Marburgerice“, pehanje za koristi Nemešev je jugoslovanska smer Vašega lista!

Več narodno zavednih beguncev se je pritožilo pri nas nad „državno zavestjo“ magistratnega uradnika g. Sterleta v Mariboru ob priliki regentovega poseta. G. Sterle, hud nemškutar, še ima v svojem stanovanju, dokaj veliko podobo rajnega Franca Jožefa. Ob priliki regentovega slavlja je ta „narodnjak in Jugoslovanc“ nalašč odprl okno in obesil že omenjeno sliko tako, da jo je moral vsakdo videti. Nismo tako dlakocepi, da bi moral vsakdo pod ključ radi posesti slik Habsburžanov, vendar naravnost izzivati s temi slikami in to ob priliki obiska našega vladarja pa je vendarle malo preveč. Glede mestnega magistrata pa upamo, da bo sedaj po regentovem odhodu imel malo več korajžja napram nemškutarjem — uradnikom, katerih se še skriva dokaj za pisalnimi mizami magistrata. Od g. Sterleta pa zahtevamo, da si ljubega Franca obesi kam v klet, kjer ne bo žalila podoba očes zavednih Jugoslovancov.

Delavčev inserat. Regentova številka „Delavca“ je prinesla inserat: mož, Kristusove starosti, poročen, hoče ločitev. Gospodične in vdove brez otrok pridejo v poštev. Da se peha „Delavec“ za javno nemoralo, to že itak vemo, da pa poriva take inserate v regentovo številko in jo še potem izroči regentu, je drznost, katero si lahko dovoli vsestranski zaletel g. prof. Voglar. Vemo, da se inseratni del ni izročil regentu, vendar spada k slavnostni številki ravnotako kot druge duševne kolobocije izpod peres Delavčevih kulturnih delavcev.

S pangermansko gostilno Möšcha v Stolni ulici so se že dokaj bavile svoj čas „Male novice“. Mestno pa državno, če že ne na narodno, se je pogreznil posestnik te krčme v naravnost protidržavno brezno svoje nemškutarske zarizenosti. Ob priliki regentovega obiska ni bilo na gostilni Möšcha niti ene zastavice in niti edne zelene vejice. Ta protidržavni hrbet g. Möšche bi bila morala zapaziti naša policija. Möšchevo germanofilstvo približamo danes na javno desko z zahtevo, da se takim gospodom odvzame koncesija in jih povrh še primerno „nagradi“ za njihovo državi očito sovražno lice. G. Möšcha, najprej malo na ričet v Sodno ulico, potem pa palico v roke in pod noge ter v Avstrijo, kjer je pangermanizem v cvetju na njeni avstrijske lakote, pomanjkanja, a še vedno nemško dolzega jezika.

Mariborski drobiž. Mestni magistrat Maribor je vložil glede drobiža prošnjo na deželno vladu v Ljubljani, da se rok, ki je bil določen na 30. junija t. l. podaljša do 31. decembra 1920. Ker je magistratu zagotovljeno, da bo zadeva rešena ugodno, ostane ta drobiž do nadaljnjega v veljavi. Kakor hitro dospe rešitev od deželne vlade jo bo zvedelo tudi občinstvo.

Ljudska stranka v Mariboru ima v ponedeljek dne 5. julija ob 8. uri zvečer svoje mesečno zborovanje v Splavarski ulici 4.

Izobraževalni odsek „Orla“ v Mariboru vprižori v soboto, dne 3. julija ob pol 20. (pol 8) uri v dvorani Kat. pomočniškega društva, Lekarniška ulica 6, ljudski igrokaz v 5. dejanjih iz predvojne časa: „Človeška srca“. — Igro je spisal domačin in se ista prvič predstavlja. Prijatelji našega Orla, pridite v obilnem številu! Odbor.

Mariborska eskomptna banka v Mariboru, Tesetthofova ulica šte. 11.

Telefon šte. 16.

Podružnica: MURSKA SOBOTA.

Mala naznanila.

JOSIP NEKREP

tesarski mojster in
stavbeni podjetnik v
Mozartovi ulici 59
v MARIBORU
se priporoča za popra-
vilo in za napravo
novih stavb za točno
izvršitev :: ::

Kupimo vreče, steklenice
in sode po naj-
višjih cenah. „Jadran“ Trgovska
d. z o. z. v Mariboru, Gosposka
ulica 44. Telefon 598. 388

Lepa hiša z gospodars-
kim poslo-
pjem, vrtom in njivo takoj za pro-
dati. Radvanjska cesta 10, (pri
voj. realni), Maribor. 580

Pohištvo, moško kolo,
kuhati se proda v Vrtni ulici 17,
Maribor. 528

I. jugosl. tovarna

za usnje in čevlje, na Bregu pri
Ptaju sprejme več usnjarsjev in
drugih delavcev, dalje učenc ali
učence v novootvorjeni obrat za
izdelovanje gamaš in torbic. Pri-
jave se naj pošljejo na tovarno.
529

POZOR!

Tovarne, žage, umetni mlini, delavnice!

Danes je ravno kar dospela večja partija

Fesslerjevih gonilnih jermenov

v širini 5—16 cm in v vsaki poljubni dolžini. Fesslerjevi gonilni jermeni so ravno
tako dobri kakor usnjati. — Za cele dve tretjini so cenejši od
usnjatih. Skrajna natezalna prožnost. Mojstrsko dovršeno delo preciznosti. Iz-
vrstna adhezija. Ti jermeni tečejo brez vsakega sunka in šuma ter ravno. Siguren
prenos sile. Prilagodijo se vsakemu žlebu. Fesslerjevi jermeni se danes vporabljajo
v 300 veleobratih.

Razpošilja jih točno in takoj iz Maribora

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba v MARIBORU, Aleksandrova cesta 51.

Najvarnejša naložba denarja

Hipotečni zavod mestne hranilnice v Mariboru, Orožnova ulica 2

izdaja 4½% zastavnice s kuponi od 1. jannarja in 1. julija vsakega leta, katere so
po zakonu pupilarnovarne in se uporabljajo za plodnosno naložbo kapitalov občin,
cerkva, ustanov, sirotinskega denarja itd. Pravilom odgovarjajoče kritje zastavnic
nadzoruje vladni komisar. Za zastavnice jamčijo razni pupilarnovarno vključenih
hipotekarnih terjatev še rezervni zaklad po 1.500.000 K in vso ostalo premoženje
zavoda. Zastavnice se dobijo po dnevnem kurzu pri hipotečnem zavodu mestne hran-
nilnice v Mariboru. Zavod dovoljuje hipotekarna posojila po 4½%.

Pohištvo

Trgovina in zaoga
Maribor, Koroška cesta 46—53
Peter Hochnegger in drugovi
Tovarniške cene. 325

Hranilnica in posojilnica društva katoliških
mojstrov v Mariboru, Vetrinjska ulica 20
obrestuje vloge po 4%.

In daje posojila proti poroštvu.
Uraduje v ponedeljek in četrtek od 5.—7. ure pop.

Kje? Cene so padle! Kje?

Samo v veletrgovini

Alojz DULAR-ja popreje Oskar Reitter v Slovenjgradcu.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem izdatno znižal
cene pri vsej svoji zalogi kakor: manufakturi, speceriji in
železnini. — Prodajam koruzno moko po K 6.—
Koruzni zdrob po 6-50

Dobi se tudi sladkor in Rogaška slatina v poljubni
množini. Za obilen obisk se priporočam z odl. spoštovanjem

ALOJZ DULAR.

!!! Pridite vsi in prepričajte se !!!

Gospodarska zadruga za Prekmurje,
Mursko polje in Slovenske gorice

F. Z. Z. O. Z.

prodaja razne manufakture za moške
in ženske obleke, vseh vrst špecerije,
čevlje, usnje, deske, stavbeni les in
poljedelske stroje.

Kupuje pšenico, žito, koruzo, ajdo, proso,
oves, kože, sploh vse kmetske pridelke.

Posreduje pri nakupu večjih poljedelskih
strojev, kakor parnih mlatilnic in motorjev

Pravico kupovati in prodajati zadrugi imajo samo člani.

Novi člani se sprejemajo v zadrugi pisarni
v Gornji Radgoni in pri vseh podružnicah.

Glavna trgovina in pisarna v Gornji Radgoni.

Podružnice: Gornja Radgona, Murska Sobota,
Cankova, Dolnja Lendava, Radgona, Križevci pri
Ljutomeru, Beltinci. 259

S 1. julijem otvorim svojo odvetniško
pisarno v MARIBORU, Aleksandrova
cesta šte. 18, I. nadstropje.

dr. Alojzij Juvan
odvetnik 587 492

Inserirajte v „Straži“.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro-račun proti naj-
ugodnejšemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

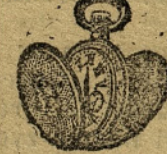
Izda: Čeka nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v
javnih skladiščih.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

512

URE

vsake vrste
sesprejmejo
v popravilo.
Zaloga zlat
nine in srebrnine. Cene
zmerne. Postrežba točna.
JAN IGNACIJ, MARIBOR
GRAJSKI TRG v gradu (Burg).

POZORI!

MODRA GALICA

(Kupfervitriol)

po 34 kron kg proda

Ignac Tischler
Maribor

Aleksandrova cesta šte. 19.

Proda se nekaj prvovrstnih generalno popravljenih

AVTOMOBILOV

Fiat prek 20—24 HP, za 12 oseb, z šestimi novimi
obroči s zelo varčno porabo bencina, pripraven
za kopališčno in poštno zvezo.

Stoewe popolnoma novo opremljen luksurjo-
zni avtomobil, 12 HP, 4. sedeži, novo
usnjato prevleko, novimi obroči, gene-
ratorjem in Autofox 517

Praga 28-30 HP, luksurjozni avtomobil z 4 sedeži,
2 rezervna sedeža, dobri obroči, z eliktr.
„Bosch“ rasvetljava, usnjato prevleko itd.

Cenjena naročila na Hans Kerkowius, Gradec, Joaneumring 20.

Odvetnik Dr. Josip Leskovicar

naznanja, da je svojo pisarno
premestil

v Sodno ulico št. 12, I. nadstr.

Trgovina vina, žganja, likera in piva

na veliko, z velikim konsumom in
čistim dobitkom, z veliko za to stroko
zgrajeno trgovsko hišo, modernim ve-
likim dimnikom v eni na Donavi ležeči
veliki občini v Banatu je z celim
inventarjem za prodati ali v dioničar-
sko društvo za preureditev. Dopisi pod
„Trgovina vina št. 1026“ na Blocknerjev
zavod za oglaševanje. Zagreb, Jurjevska
ulica št. 31. 525

Preselitev trgovine!

Slavnemu občinstvu naznanjam, da se
je preselila trgovina Rotovski trg št. 8

(prejšnja mestna prodajalna)

v Gosposko ulico št. 4, Maribor

(preje trgovina QUANDEST.)

Moj trud bode tudi za naprej pre-
skrbeti svoje odjemalce vedno s svežim
in najboljšim blagom po najnižjih cenah
ter iste z vsem zadovoljiti.

Odličnim spoštovanjem 501

JAKOB PREAC, trgovec

Otvoritev gostilne!!!

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem kupil in pre-
vzel bivšo REISERJEVO GOSTILNO v Pekrah
pri Mariboru ter jo otvoril pod imenom

„Gostilna pod Pohorjem“
v nedeljo dne 27. junija t. l.

Ob nedeljah in praznikih popoldne svira pri-
ljubljena domača godba iz Limbuša. — Za iz-
borna stara in nova vina mrzla in topla jedila
ter za sveže pivo je kar najbolje poskrbljeno.

Za mnogobrojen obisk se najtopleje priporoča

MIHAEL ŽIVIC, gostilničar v Pekrah.

Cenjeni publiki ujudno na-
znanjava da svira vsaki večer
češka dam. sal. kapela

Maribor
Vetrinjska
ulica

Lira

Narodni
kavarni
v Mariboru

Za mnogobrojen poset prosita
podjetnika

Carević i Stibilj.

